

2108002601050002 / 1908001201050001
EXAMINATION FEBRUARY –MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (EXTERNAL) PART - I
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - II

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
  - a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (EXTERNAL) PART - I**
  - b. Name of the Subject : **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - II**
  - c. Subject Code No : **2108002601050002 / 1908001201050001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.
5. All questions carry equal marks.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 માંગ્યા મુજબ જવાબ લખો.

20

Answer the following Questions

A) નીચે દર્શાવેલ માહિતી પરથી રાહુલ લિમિટેડ ના 31-3-2023 ના પાકા સરવૈયામાં યોજાઈ- મિલકતની ગણતરી કરો.

મિલકત	શરૂ બાકી 31-3-23	ખરીદી	વેચાણ	શરૂ ધસારા ફંડ	ધસારા રાનો દર	ધસારા ની પદ્ધતિ
જમીન મકાન	1560000	300000	-	390000	5%	સીધી લીટી
ચંત્રો	3600000	-	600000	1600000	10%	ઘટતી જતી બાકી
ફર્નિચર	240000	-	-	48000	20%	ઘટતી જતી બાકી
મોટર કાર	360000	-	60000	160000	10%	ઘટતી જતી બાકી

જમીન મકાનની ખરીદી વર્ષની શરૂઆતમાં અને પ્લાન્ટનું વેચાણ વર્ષની આખરે કરેલ છે.

A) Calculate the Net Fixed assets of the Rahul Ltd. In the Balance sheet ending on 31-03-2023 with the help of the details given below.

Assets	Opening Balance 31-3-23	Purchase	Sales	Op. Dep Fund	Dep. Rate	Method of Dep.
Land-Building	1560000	300000	-	390000	5%	Straight Line
Plant	3600000	-	600000	1600000	10%	Diminishing Balance
Furniture	240000	-	-	48000	20%	Diminishing Balance
Motor Car	360000	-	60000	160000	10%	Diminishing Balance

Land - Building was Purchased at the beginning of the year and plant was sold at the end of the year.

B) તા. 31-03-2023 ના રોજ આયુષ જીવન વીમા કંપનીનું જીવન વીમા ભંડોળ Rs. 58,18,200 હતું. મૂલ્યાંકન સમયગાળાનું ચૂકવેલ વચગાળાનું બોનસ Rs 86,400 હતું. વીમાદરના નિષ્ણાંત અધિકારી દ્વારા કરેલ મૂલ્યાંકન મુજબ યોજ્ઞી જવાબદારી Rs. 46,74,800 નક્કી થઈ હતી. પાછલા વર્ષના નફાની બાકી Rs 6,48,000 હતી. સંચાલકોએ સૂચિત કર્યું કે કુલ વધારા પૈકી Rs 6,80,000 બાકી રાખી બાકીની રકમ શેર હોલ્ડરો અને પોલિસી ધારકો વચ્ચે 2:8 ના પ્રમાણમાં વેચવી. તૈયાર કરો:

1. મૂલ્યાંકન સમયગાળાનો યોજ્ઞો નફો
2. વધારાની વહેંચણી
3. તા. 31-03-2023 ના રોજનું પાકું સરવૈયું

B) The Life Fund of Ayush Jivan Insurance Company was Rs 58,18,200 on 31-03-2023, The interim Bonus paid during the valuation period was Rs 86,400. The Period of Actuarial Valuation determined the net liability at Rs 46,74,800 surplus brought forward from the previous valuation was Rs 6,48,000. The Directors of the company proposed to carry forward Rs 6,80,000 and to divide the balance between the shareholders and the policy holders in the ratio of 2:8.

Prepare:

1. The Net Profit for the valuation Period.
2. The distribution of the surplus.
3. The valuation Balance sheet as on 31-03-2023.

C) આમનોંધ લખો

1. મુખ્ય ઓફિસના ચોપડામાં શાખાના મકાનનું ખાતું Rs. 4,50,000 ન્યુ ઉધાર બાકી દર્શાવતું હતું. વર્ષના અંતે મકાન પર 10 % ધસારો કાપવાનો છે. મુખ્ય ઓફિસ અને શાખાના ચોપડે આમનોંધ લખો.
2. તા. 29-03-2023 ના રોજ સુરત શાખા એ વડોદરા મુખ્ય ઓફિસ ને Rs. 50,000 મોકલ્યા હતા જે મુખ્ય ઓફિસ ને તા. 2-4-2023 ના રોજ મળેલ છે. સંબંધ કરતાં પાર્ટીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.
3. બીલીમોરા મુખ્ય ઓફિસે નવસારી શાખાને Rs 82,500 નો માલ તા. 25-3-2023 ના રોજ મોકલ્યો જે શાખા ને તા. 5-4-2023 ના રોજ મળ્યો. મુખ્ય ઓફિસ અને શાખાના ચોપડે આમનોંધ લખો.

C) Pass the Journal entries

1. In the books of H.O, Building of a Branch shows outstanding of Rs 4,50,000. It has been decided to calculate the depreciation at the rate of 10 % at the end of the year. Write entries in the books of H.O and Branch.
2. Surat branch has sent Rs 50,000 by cash to Vadodara H.O on 29-3-2023. This amount was received by H.O on 02-04-2023. Pass entries in the books of affected office.
3. Billimora head office sent goods to Navsari branch Rs 82,500 on 25-03-2023. This was received by the branch on 05-04-2023. Write entries in the books of head office and branch.

D) ઇન્ડિયા લિમિટેડની નીચેની માહિતી મળી છે. તા 31-3-2023 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના વાર્ષિક હિસાબોમાં કેવી રીતે દર્શાવશો.

વિગત	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
કરવેરા જોગવાઈ Rs.	22,500	32,500	27,500	31,250
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો Rs.	16,250	27,500	18,750	25,000
મૂળ સ્થાનેથી કર કપાત Rs.	3750	3750	2500	2500
આકારણી પૂર્ણ થયા તારીખ Rs.	30-6-22	30-8-22	31-10-22	-
આવકવેરા ખાતા દ્વારા આકારેલ ટેક્સ Rs.	20,000	33,750	25,000	-

D) Following details extracted from the India Ltd. How will you show in the final Accounts as on 31-03-2023

Particular	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
Provision for Tax Rs.	22,500	32,500	27,500	31,250
Income Tax paid in Advance Rs.	16,250	27,500	18,750	25,000
Tax Deducted at source Rs.	3750	3750	2500	2500
Assessment Completed on Rs.	30-6-22	30-8-22	31-10-22	-
Tax assessed by income tax department Rs.	20,000	33,750	25,000	-

Q.2 અંજલી લિમિટેડ નું તા. 31-3-2023 ના રોજનું કાયું સરવૈયું :

20

ઉધાર બાકીઓ	Rs	જમા બાકીઓ	Rs
રુદ્ર લિમિટેડના 5000 ઇક્વિટી શેર Rs 10 ની Rs 8 ભરપાઈ	40,000	નફા નુકસાન ખાતુ (1-04-2022)	1,20,000
ફર્નિચર	70,000	જાહેર થાપણ	2,30,000
મકાન	14,50,000	10% ડિબેન્ચર	6,00,000
મશીનરી	12,00,000	સામાન્ય અનામત	3,00,000
અગાઉથી ચૂકવેલ કરવેરા : 2021-22	50,000	10% ના પ્રેફરન્સ શેર મૂડી	2,00,000
2022-23	1,00,000	(Rs 100 નો એક શેર)	-
ડિબેન્ચર વ્યાજ	30,000	ઇક્વિટી શેર મૂડી (Rs 10 નો એક શેર)	8,00,000
વહીવટી ખર્ચ	40,000	કરવેરાની જોગવાઈ (1-4-2022)	80,000
ઓડિટ ફી	12,000	પરચુરણ આવક	30,000
સમારકામ	20,000	વ્યાજ અને ડિવિડન્ડ (ગ્રોસ Rs 20,000)	15,000
ભાડું	10,000	ડિબેન્ચર પરત નિધિ	80,000
મજૂરી	2,00,000	બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	32,000
માલનો સ્ટોક (1-4-2022)	1,20,000	દેવીહુંડીઓ	20,000
ડિબેન્ચર પરત નિધિ ના રોકાણો	80,000	લેણદારો	60,000
ફંડ	-	પ્રોવિડન્ટ ફંડ	80,000

રોકડ	85,000	ચૂકવવાનો બાકી પગાર	5,000
લેણીઢૂંડીઓ	35,000	માલ પરત	50,000
દેવાદારો	90,000	વેચાણ	15,40,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	10,000		
પગાર	60,000		
માલ પરત	40,000		
ખરીદી	5,00,000		
	42,42,000		42,42,000

નીચે આપેલી માહિતી પરથી કંપની ધારા 2013 પરિશિષ્ટ 3 મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો

1. આખર માલના સ્ટોકની કિંમત Rs. 2,16,000 છે. જે પડતર કરતા ૨૦ % વધુ કિંમતે ગણેલ છે.
2. Rs 5000 ની એક લેણીઢૂંડી જે એક લેણદારને વેચાણ શેરો કરીને આપી હતી તે પાક્યા તારીખે નકારાઈ હતી, પરંતુ નકારાયાની કોઈ નોંધ કરવામાં આવી નથી.
3. મશીનરી પર ૨૦ % લેખે, ફર્નિચર પર 15 % લેખે અને મકાન પર 10% લેખે ઘસારો ઘણો
4. પાછલા વર્ષની કરવેરાની આકારની પૂર્ણ થયેલ છે અને કરવેરાની જવાબદારી Rs 90,000 નક્કી થઈ છે. ચાલુ વર્ષ માટે ચોખ્ખા નફાના 50 % લેખે કરવેરાની જોગવાઈ કરવાની છે.
5. દેવાદારો પર 10% ધાલખાધ અનામત માંડી વાળો
6. વહીવટી ખર્ચમાં ડિરેક્ટરોને ચૂકવવામાં આવતા રૂ. 15,000 ના મહેનતાણાનો સમાવેશ થાય છે. ચોખ્ખા નફાના 5% પર મહેનતાણું ડિરેક્ટરોને ચૂકવવાનું રહેશે.
7. સામાન્ય અનામત ખાતે Rs 40,000 લઈ જાઓ અને ડિબેન્યર પરત નિધિ ખાતે Rs 40,000 લઈ જાઓ.
8. સંચાલકો દ્વારા ભરાયેલ મૂડી પર 15% લેખે ઇક્વિટી ડિવિડન્ડ અને પ્રેફરન્સ શેર મૂડી પર 10% લેખે ડિવિડન્ડની ભલામણ થયેલ છે.

Trial Balance of Anjali Limited as on 31-03-2023 is given as follows:-

Debit Balance	Rs	Credit Balance	Rs
Rudra Ltd.'s 5000 Equity Shares each of Rs 10, Rs 8 Paid)	40,000	Profit-Loss account (1-04-2022)	1,20,000
Furniture	70,000	Public deposits	2,30,000

Building	14,50,000	10% Debentures	6,00,000
Machinery	12,00,000	General Reserve	3,00,000
Tax Paid in Advance :		10% preference share capital	2,00,000
2021-22	50,000		
2022-23	1,00,000	(each of Rs 100)	-
Debenture Interest	30,000	Eq. Share capital (each Rs 10)	8,00,000
Administration expenses	40,000	Provision for income tax (1-4-2022)	80,000
Audit fees	12,000	Other income	30,000
Maintenance	20,000	Interest -Dividend (Gross Rs 20,000)	15,000
Rent	10,000	Debenture Redemption Fund	80,000
Wages	2,00,000	Bank overdraft	32,000
Stock (1-4-2022)	1,20,000	Bills Payable	20,000
Investment of Debenture Redemption Fund	80,000	Creditors	60,000
	-	Provident Fund	80,000
Cash	85,000	Outstanding salary	5,000
Bills Receivable	35,000	Good Return	50,000
Debtors	90,000	Sales	15,40,000
Contribution to P.F	10,000		
Salaries	60,000		
Goods Return	40,000		
Purchases	5,00,000		
	42,42,000		42,42,000

Prepare Final Accounts of the company as per Companies Act 2013 based on Schedule 3, from the following:-

1. Closing stock amount of Rs 2,16,000 which is calculated 20% more than the cost price.
2. Bills Receivable of Rs 5000 which is endorsed to a creditor which is dishonoured on the maturity date, but it is left to be recorded in the books.
3. Provide for depreciation at 20% on machinery, 15 % on furniture and 10% on Building.
4. Tax liability for the previous year was fixed at rs 90,000. Provision of 50 % tax on net profit is to be made for current year.
5. Provide 10 % Bad Debts on Debtors.

6. Administrative expenses include Remuneration of Rs 15,000 paid to Directors. Remuneration at 5% of Net profit is to be paid to Directors.
7. Transfer Rs 40,000 to general reserve and transfer Rs 40,000 to Debenture Redemption Fund.
8. The Directors have Recommended dividend on paid up shares at 15 % on equity share capital and 10% on Preference share capital.

Q.3 આસામ વીજળી કંપની લિમિટેડ ની ખાતાવહી પરથી તારીખ 31-03-2023 ના રોજ નીચેની બાકી મળી છે.

20

વિગત	Rs	વિગત	Rs
સોલાર પાવર ખરીદી	72,000	શેર મૂડી (Rs 10 નો એવા 1,80,000 ઇક્વિટી શેર)	18,00,000
બેંક સિલક	59,010	6 % ની બેંક લોન	6,00,000
બેંક લોન નું વ્યાજ	18,000	ટ્રાન્સફોર્મર્સ	63,000
છપાયણી સ્ટેશનરી	25,500	પગાર અને ભથ્થા	1,24,680
વીજળીનું વેચાણ	7,66,800	એનર્જી / પાવર ખરીદી	88,140
ઘસારા ભંડોળ (1-4-2022)	3,04,800	કરવેરાની જોગવાઈ	52,290
સમારકામ નવીન કરણ અનામત (1-4-2022)	94,200	સ્ટોર્સ નો સ્ટોક	74,040
દેવાદાર	87,810	જાહેર વીજળી બતી ના મળ્યા	63,600
લેણદાર	1,36,710	મીટર ભાડુ	25,320
ફર્નિચર	40,200	જમીન મકાન	15,00,000
પરચુરણ ખર્ચ	1,47,900	યંત્રો	7,50,000
નફાને નુકસાન ખાતા ની જમા બાકી (1-4-2022)	94,740	મીટર	1,50,000
		મેન્સ	6,33,600

નીચેની વધારાની માહિતી ધ્યાનમાં લઈ ભારતીય કંપની દ્વારા 2013 ની જોગવાઈ મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

1. કંપનીની સત્તાવાર શેર થાપણ 3,20,000 શેર દરેક Rs 10 લેખની બનેલી છે.
2. 6% ની બેંક લોન આઠ વર્ષીય મુદ્દતની તારણ વાળી છે
3. દર વર્ષે સમારકામ અને નવીનીકરણ અનામત ખાતે Rs 60,000 નિશ્ચિત રકમ લઈ જવામાં આવે છે. પરચુરણ ખર્ચમાં સમારકામ અને નવીનીકરણના વર્ષ દરમિયાન થયેલા Rs. 30,750 નો સમાવેશ થાય છે.
4. વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ નીચે મુજબના વધારાના ખર્ચા કર્યા હતા.

- .মকলন Rs 1,47,000   যন্ত্রো Rs 93,600
 মেন্স Rs 2,15,400   মীটর Rs 36,000
 5. মূসী মিলকতৌনী শরুনী ব্যাকী পর 5 % ধসারো ঘণো.

From the books of Assam Electricity Company Ltd., Following balances were drawn on 31-03-2023.

Particulars	Rs	Particulars	Rs
Solar Power Purchases	72,000	Share Capital (1,80,000 Equity shares of Rs 10 each)	18,00,000
Bank Balance	59,010	6% Bank Loan	6,00,000
Interest on Bank Loan	18,000	Transformers	63,000
Postage and Stationery Expenses	25,500	Salary and Allowances	1,24,680
Selling of Electricity	7,66,800	Energy- Power Purchases	88,140
Depreciation Fund (1-4-2022)	3,04,800	Provision for Taxation	52,290
Reserve for Repairs and Renewals (1-4-2022)	94,200	Stock of stores	74,040
Sundry Trade Debtors	87,810	Receipt of Public Lighting	63,600
Sundry Trade Creditors	1,36,710	Meter Rent	25,320
Furniture	40,200	Land and Building	15,00,000
Sundry expenses	1,47,900	Machinery	7,50,000
Credit balance of P and L A/c (1-4-2022)	94,740	Meters	1,50,000
		Mains	6,33,600

From the following additional information prepare Profit and Loss A/c and Balance sheet with relative Notes According to the Indian Company Act 2013.

1. Authorised share capital of company is divided in to 3,20,000 Equity shares each of Rs 10.
2. 6 % Bank Loan is for Rs 8 years on secured basis.
3. On every year a fixed amount of Rs 60,000 is apportioned to reserve for preparing and Renovation A/c. Sundry expenses include Rs 30,750 which were spent for Repairing and Renovation during the year.
4. Company has done following expenditure during the year.
 Building Rs 1,47,000   Machinery Rs 93,600
 Mains Rs 2,15,400   Meters Rs 36,000

5. Calculate Depreciation on opening balance of Fixed assets at rate of 5%.

અથવા
OR

20

શતાયુ જીવન વીમા કંપનીની તારીખ 31-03-2023 ની નીચેની બાકીઓ મળી છે.

વિગત	Rs.	વિગત	Rs.
જીવન વીમા ફંડ. (1-04-2022)	15,48,440	વ્યાજ ડિવિડન્ડ મળ્યું	1,15,200
વર્ષાસન ચુકવેલ	7,200	વ્યાજ ડિવિડન્ડ પર વેરો	15,840
સરકારી જામીનગીરીઓ	7,20,000	ફર્નિચરનો ધસારો	2100
ફર્નિચર વેચાણ નકો	1440	વહીવટી ખર્ચા	21,600
દાવાઓ- મૃત્યુથી	43,200	પગાર	2220
- મુદત પૂરી થવાથી	64,800	ઓડિટ ફી	1800
પોલીસી પર લોન	2,16,000	ડિરેક્ટર ફી	4680
ફર્નિચર	59,040	કાનૂની ખર્ચા	1440
એજન્ટ બાકી(ઉધાર)	1440	બેન્ક સિલક	1,00,800
વેણદારો	2160	ચૂકવવાના બાકી દવા	5760
મળવાનો બાકી પ્રીમિયમ	18,720	દેવાદારો	23,760
એજન્ટને કમિશન	24,480	x લિમિટેડના શેર રોકાણ	4,32,000
પ્રીમિયમ બાદ પુનઃ વીમો	1,44,000	વર્ષાસન મળેલ	1,14,400
આકસ્મિતા અનામત	2,88,000	ચડેલું પરંતુ મળવાનું બાકી વ્યાજ	2,30,400
શરણ મૂલ્ય	10,800	SBI માં ડિપોઝિટ	2,16,000
જાહેરાત ખર્ચ	1080		

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી મહેસુલ ખાતુ અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

The Following are the Balances disclosed by Shatayu Life Insurance Company as on 31-03-2023.

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Life Insurance Fund (1-04-2022)	15,48,440	Interest and Dividend Received	1,15,200
Annuities – Paid	7,200	Tax on Interest and Dividend	15,840
Government securities	7,20,000	Depreciation on Furniture	2100

Profit on sale of Furniture	1440	Administrative expenses	21,600
Claims -On Death	43,200	Salaries	2220
- On Maturity	64,800	Audit fees	1800
Loan on Policy	2,16,000	Director fees	4680
Furniture	59,040	Legal expenses	1440
Agent balance (Dr)	1440	Bank Balance	1,00,800
Creditors	2160	Claim admitted but not Paid	5760
Outstanding premiums	18,720	Debtors	23,760
Commission Paid to agent	24,480	Investment in shares of X Ltd.	4,32,000
Premium less Reinsurance	1,44,000	Consideration for Annuities Granted	1,14,400
Contingency Reserve	2,88,000	Interest Accrued but not received	2,30,400
Surrender Value	10,800	Deposit in SBI	2,16,000
Advertising Expenses	1080		

Prepare Revenue Account and Balance sheet as on Date from the above Particulars as per Act and Regulations.

Q.4 મુંબઈ ઇન્સ્યોરન્સના તારીખ 31-03-2023 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના હિસાબ માંથી આગ વિભાગની નીચેની માહિતી મળી છે.

20

વિગત	Rs.	વિગત	Rs.
ભાડું- વેરો અને કર	1,80,000	ધાલખાય	22,500
સ્થાપના ખર્ચ	7,50,000	વિદેશી કરવેરા	15,000
ઓડિટ ફી	30,000	ઇક્વિટી શેર મૂડી (Rs 100)	75,00,000
પોસ્ટેડ ટેલિગ્રામ	22,500	સામાન્ય અનામત	15,00,000
પ્રિન્ટિંગ સ્ટેશનરી	37,500	નફા નુકસાન ફાળવણી ખાતું જમા	30,00,000
ઘસારો	60,000	વીમા ધંધાના અન્ય વ્યક્તિના બાકી દાવા	12,00,000
પોલીસી સ્ટેમ્પ ખર્ચ	7500	હાથ પર રોકડ	39,000
પ્રીમિયમ બાદ પુનઃવિમો	75,00,000	બેંકમાં રોકડ	18,21,000
બાકી જોખમનું અનામત (1-04-22)	30,00,000	RBI માં ડિપોઝિટ	30,00,000

દાવા બાગ પુનઃ વીમો	41,25,000	સરકારી જામીનગીરીમાં રોકાણ	37,50,000
ચુકવવાના બાકી દાવા (31-03-2023)	11,25,000	કંપનીના શેરમાં રોકાણ	15,00,000
સીધા ધંધા પર ચુકવેલ કમિશન	4,50,000	વ્યાજ ડિવિડન્ડ મળ્યું(ચોખ્ખું)	2,25,000
આપેલપુનઃ વીમા પર કમિશન	3,00,000	ડિરેક્ટર ફી	30,000
સ્વીકારેલ પુનઃ વીમા પર ચુકવેલ કમિશન	1,50,000	મેનેજિંગ ડિરેક્ટરને લઘુત્તમ મહેનતાણું	2,70,000
મોટરકાર ફર્નિચર	8,40,000	ધીમા ધંધાના અન્ય વ્યક્તિ પાસેથી લેવાની બાકી રકમ	60,00,000
રોકાણ અનામત (1-4-2022)	9,00,000		
દેવાદાર	7,50,000		
લેનદાર	3,00,000		

વધારાની માહિતી

1. પ્રીમિયમ ની આવકના ૫૦ % લેખે બાકી જોખમ અનામત રાખો.
2. કરવેરાની જોગવાઈની જરૂરિયાત Rs. 5,85,000
3. તારીખ 31-3-2023 ના રોજ રોકાણોની બજાર કિંમત Rs 42,00,000 હતી IRDA એક 2000 મુજબ તારીખ 31-3-2023 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું મહેસૂલી ખાતુ, નફા નુકસાન ખાતુ અને તે જ રોજનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

The Following are the Balances in the books of Mumbai Insurance Company Ltd. As on 31-03-2023.

In respect of Fire Insurance business carried on by them.

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Rent, Rate and Taxes	1,80,000	Bad Debts	22,500
Establishment charges	7,50,000	Foreign Taxes	15,000
Audit fees	30,000	Share capital (Equity share of Rs 100)	75,00,000
Postage and Telegrams	22,500	General reserve	15,00,000
Printing and Stationery	37,500	Profit and loss appropriation A/c	30,00,000

Depreciation	60,000	Amount due to other persons carrying on Insurance business	12,00,000
Policy stamps expenses	7500	Cash on hand	39,000
Premium less Re-insurance	75,00,000	Cash at Bank	18,21,000
Reserve for Unexpired risk (1-04-22)	30,00,000	Deposit with RBI	30,00,000
Claims less Re-insurance	41,25,000	Investment in Government Securities	37,50,000
Claims outstanding as on 31-03-2023	11,25,000	Investment in shares of companies	15,00,000
Commission on direct business	4,50,000	Interest and Dividend received (Net)	2,25,000
Commission on re-insurance ceded	3,00,000	Director's Fees	30,000
Commission on Re-insurance accepted	1,50,000	Minimum Remuneration of Managing Director	2,70,000
Motor-car - Furniture	8,40,000	Amount due from other Persons carrying on Insurance Business	60,00,000
Investment Reserve (1-4-2022)	9,00,000		
Sundry Debtors	7,50,000		
Sundry Creditors	3,00,000		

Additional information:-

1. Reserve for Unexpired Risks to be kept at 50% of Premium Income.
2. Provision for Taxation is required to be made of Rs 5,85,000.
3. Market value of Investments as on 31-03-2023 was Rs 42,00,000.

You are required to prepare the Revenue Account, Profit and Loss Account for the year ended on 31-03 -2023 and Balance sheet as on that date as per IRDA Act 2000.

अथवा

OR

નિરાલી ટ્રેડર્સ ની શાખા ન્યુયોર્કમાં છે, તેનું તારીખ 31-3 -2023 ના રોજ નું કાયું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

20

વિગત	ઉધાર(ડોલર)	જમા (ડોલર)
પ્લાન્ટ મશીનરી	22,500	-
ફર્નિચર	9000	-
સ્ટોક (1-4-2022)	13,500	-
દેવાદારો અને લેણદારો	18,000	11,250
ખરીદી અને વેચાણ	36,000	97,200
મજૂરી	9000	-
આવક માલગાડી ભાડું	225	-
પગાર	3700	-
ભાડું અને વેરા	1700	-
વીમો	450	-
વેપાર ખર્ચા	225	-
નિરાલી ટ્રેડર્સ પાસેથી મળેલ માલ	11,250	-
હાથ પર રોકડ	675	-
બેંક સિલક	225	-
મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું	-	18,000
	1,26,450	1,26,450

વધારાની માહિતી –

1. પ્લાન્ટ મશીનરી પર 10% અને ફર્નિચર પર 5 % ધસારો ઘણો.
2. ચૂકવવાનો બાકી પગાર 225 ડોલર
3. મુખ્ય ઓફિસ દ્વારા શાખાનું મોકલેલ માલ ₹6,75,000
4. મુખ્ય ઓફિસ શાખા પાસેથી ₹16,05,000 ની લેણી રકમ દર્શાવે છે
5. તારીખ 31-3- 23 ના રોજ સ્ટોક 18000 ડોલર.
6. તારીખ 1-4-2021 ના રોજ કાયમી મિલકતો ખરીદવામાં આવી હતી
7. વિનિમય દર નીચે મુજબ હતો
 તારીખ 1-4-21 1 ડોલર = Rs 60
 તારીખ 1-4-22 1 ડોલર = Rs 68
 તારીખ 31-4-23 1 ડોલર = Rs 70
 વર્ષનો સરેરાશ દર 1 ડોલર = Rs 69

ઉપરનું કાર્યું સરવૈયું રૂપિયામાં રૂપાંતરિત કરી મુખ્ય ઓફિસના ચોપડામાં શાખાના હિસાબો તૈયાર કરો.

Nirali traders has a Branch at New York. Its Trial balance as on 31-03-2023 is as follows:-

Particulars	Debit (\$)	Credit (\$)
Plant-Machinery	22,500	-
Furniture	9000	-
Stock (1-4-2022)	13,500	-
Debtors - Creditors	18,000	11,250
Purchases – sales	36,000	97,200
Wages	9000	-
Carriage Inward	225	-
Salaries	3700	-
Rent and Taxes	1700	-
Insurance	450	-
Trade expenses	225	-
Goods received from Nirali Traders	11,250	-
Cash on hand	675	-
Cash in Bank	225	-
H.O Account	-	18,000
	1,26,450	1,26,450

Additional Information :-

1. Calculate depreciation on plant at 10 % and furniture at 5%.
2. Salary outstanding 225 \$.
3. The H.O has sent goods to branch worth Rs 6,75,000.
4. The H.O shows an amount Rs 16,05,000 due from branch.
5. Stock on 31-03-2023 is 18,000 \$.
6. The fixed assets are purchased on 1-4-2021.
7. Exchange rates are as under :-

On 1-4-2021 1 \$ = Rs 60.   On 1-4-2022 1\$ = Rs 68

On 31-3-23 1 \$ = Rs 70

Average rate during the year 1 \$ = Rs 69.

Convert the above Trial balance into rupees and prepare Final Accounts of Branch in the books of H.O.

Q.5 માંગ્યા મુજબ જવાબ લખો
Answer the following questions

20

A. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)
Attempt (ANY-2)

12

1. માનવ સંપત્તિના હિસાબો ની વ્યાખ્યા આપી તેનું મહત્વ સમજાવો
Define Human Resource Accounting and Importance of H.R.A.
2. પર્યાવરણ લક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ ની ઉપયોગીતા સમજાવો
Explain the usefulness of Environmental Accounting method.
3. જીવન વીમા ધંધામાં જીવન વીમા ભંડોળ સમજાવો
Explain Life Assurance fund in Life Insurance Business.

8

B. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે એક)
Attempt (ANY-1)

1. અહેવાલ તૈયાર કરવાના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો સમજાવો
Explain the Principles to be considered while preparing Reports to be submitted to management.
2. મૂલ્ય વૃદ્ધિ પત્રક પર નોંધ લખો
Write a Note on Value Added Statement.
3. પર્યાવરણ લક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ નો અર્થ આપી તેની કાર્યવાહી જણાવો
Explain meaning of environmental accounting method and its procedure.

*****